

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-06-08

Vår referens

Olle Ingvarsson

Utredningssekreterare

olle.ingvarsson@malmo.se

Remiss Arbetsmarknadsdepartementet - Remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)

ÖFN-2026-112

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden har mottagit remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23) och ombetts yttra sig till kommunstyrelsen.

Förvaltningen avstryker utredningens förslag om ett krav på myndigheter att införa en tolkavgift, men välkomnar förslaget att undanta bland annat ärenden som direkt rör barn.

Förvaltningen tillstyrker utredningens förslag om förbud mot barntolkning.

Slutligen delar förvaltningen utredningens bedömning att frågan om ett förbud mot anhörigtolkning behöver utredas ytterligare.

Förslag till beslut

1. Överförmyndarnämnden godkänner yttrandet
2. Överförmyndarnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Remiss - Remiss Arbetsmarknadsdepartementet - Remiss av
- betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)
- Remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)

- Tolkavgift och förbud mot barntolkning
- G-Tjänsteskrivelse ÖFN - Remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning
- Förslag till yttrande - Remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Beslutsplanering

Presidieberedning överförmyndarnämnden 2026-06-02

Överförmyndarnämnden 2026-06-15

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Överförmyndarnämnden har mottagit remiss av betänkandet Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23) och ombeds yttra sig till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 27 februari 2025 tillsätta en utredning för att se över vissa tolkfrågor. Översynen omfattar införandet av en tolkavgift och frågan om förbud för myndigheter att använda barn som tolk.

Syftet med översynen är att tydliggöra samhällets förväntan på att den som kommer till Sverige anstränger sig för att lära sig svenska och att stärka incitamenten för den enskilde att lära sig svenska.

Förslag om tolkavgift

Utredningen föreslår att en avgift ska införas för tolkning. Utredningen föreslår därför två nya författningar – lagen om tolkavgift samt förordningen om tolkavgift.

Förslaget innebär att personer som huvudregel kommer behöva betala en tolkavgift vid kontakter med myndigheter såsom domstolar, statliga förvaltningsmyndigheter, kommunala nämnder och regioner.

Tolkavgift ska endast tas ut vid tolkning i talade språk och förslaget gäller för personer som har varit folkbokförda i Sverige i minst sex år.

Tolkavgiften ska vara 400 kronor och avgiften ska bara tas ut en gång per ärende. Intäkterna för tolkning inom en kommun ska tillfalla kommunen.

I utredningen föreslås att tolkavgiften ska tas ut vid kontakt med en myndighet gällande ärendehandläggning och inte vid faktiskt handlande. För överförmyndarnämnden innebär det att en tolkavgift ska tas ut vid kontakt med nämndens handläggare men inte

när den enskilde har kontakt med sin ställföreträdare eftersom det senare klassas som faktiskt handlande.

Under 2025 gjordes fem beställningar på tolkar från enheten för överförmyndarärendens handläggare. Lagförslagets påverkan på nämnden bedöms därför vara begränsat. Överförmyndarnämndens målgrupp kan samtidigt påverkas genom att vissa framöver kommer behöva betala tolkavgift i kontakt med andra myndigheter.

Utredningen föreslår en rad undantag till skyldigheten att ta ut tolkavgift. Bland annat när tolk använts inom socialtjänsten, där ärendet direkt rör barn och när en verksamhet redan är avgiftsbelagd.

Utredningen bedömer att information om tolkavgiften bör ingå i såväl den samhällsintroduktion som anordnas av Migrationsverket, som i den samhällsorientering som erbjuds av kommunerna.

Utredningen föreslår även att kommunen ska informera kommuninvånare med rätt till SFI om den skyldighet att betala tolkavgift som följer av lagen om tolkavgift.

I utredningen föreslås en möjlighet att ansöka om att undantas från kravet på tolkavgift för personer som till följd av bestående funktionsnedsättning saknar möjlighet att förvärva tillräckliga kunskaper i svenska för att klara sina myndighetskontakter utan tolk. Ansökningar om undantag ska prövas av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Förvaltningen bedömer att vissa av de personer som är aktuella för att ansöka om god man, förvaltare eller förmyndare hos överförmyndarnämnden också skulle vara aktuella för att kunna ansöka om ett sådant undantag.

Förslag om förbud mot barntolkning

Utredningen föreslår en ny lag om förbud mot barntolkning. Lagen ska gälla för alla myndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter, till exempel kommuner.

Lagen ska vara tillämplig vid all form av tolkning, det vill säga i talade språk, teckenspråks-, dövblind- samt skrivtolkning.

Utredningen föreslår två undantag från förbudet mot barntolkning. Dels vid nödsituationer där barntolkning kan möjliggöra att liv räddas eller att ett pågående allvarligt brott hindras. Dels för tolkning av uppgifter av administrativ karaktär, till exempel vid förmedling av kortfattad, harmlös information.

Frågan om förbud mot anhörigtolkning

I utredningens direktiv beskrivs att utredningen även ska ta ställning till om anhöriga ska kunna nekas som tolk vid myndighetskontakter, och i så fall föreslå i vilka situationer det ska vara möjligt. Som skäl anges att det finns situationer då tolkning genom anhöriga kan vara särskilt problematisk, exempelvis utifrån ett jämställdhetsperspektiv inklusive frågan om hedersrelaterat våld och förtryck.

Utredningen bedömer att det i gällande rätt redan är möjligt att neka en anhörig från att tolka om den anhöriga inte kan anses lämplig för uppdraget. Utredningen lägger därför inte förslag om förbud mot anhörigtolkning eftersom det skulle leda till dubbelreglering.

Ikraftträdande

Samtliga föreslagna författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2028.

Förvaltningens övervägande

Förvaltningen avstyrker utredningens förslag att införa en tolkavgift.

Förvaltningen framhåller värdet av att tolktjänster är kostnadsfria för den enskilde som har behov av tolk i kontakt med myndigheter. Tillgången till tolk är viktig för att alla Malmöbor ska kunna förstå och tillvarata sina rättigheter och skyldigheter, i enlighet med förvaltningslagen § 13.

Förvaltningen bedömer att personer som är aktuella för att få stöd i form av god man, förvaltare eller förmyndare och även är i behov av tolk kommer drabbas av ökad administrativ börda till följd av förslaget om att införa avgift för tolk. Vissa personer kan vara aktuella för att undantas från tolkavgift genom att ansöka om ett undantag som beskrivs i kapitel 10 i utredningen.

Även ett sådant förfarande innebär, enligt förvaltningens bedömning, en extra administrativ pålaga gentemot befintlig lagstiftning. Det riskerar leda till en ökad administrativ börda för en grupp som redan idag är utsatt och med utmaningar kopplade till att hantera administrativa uppgifter.

Vidare bedömer förvaltningen att förslaget inte kommer leda till att öka kunskapen i svenska eller leda till förbättrat integration för denna målgrupp, i enlighet med utredningens syfte.

Sammantaget bedömer förvaltningen att förslaget kommer öka arbetsbördan för de som har uppdrag som ställföreträdare.

Förvaltningens överväganden gällande förslaget att förbjuda barntolkning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen tillstyrker utredningens förslag att införa ett förbud mot att använda barn som tolkar. Förvaltningen har redan idag som policy att aldrig låta barn tolka. Att det förbjuds i lag att barn inte ska tolka i kontakt med det offentliga bedöms bidra till större tydlighet i frågan.

Förslaget om att inte införa förbud mot anhörigtolkning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det inte finns skäl att införa ett separat förbud mot användandet av anhörigtolkar när det redan i praktiken är möjligt via befintlig lagstiftning.

Förvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det finns ett behov av en separat översyn som utreder möjligheten att neka ombud, biträden och stödpersoner när det utifrån jämställdhetsperspektiv, inklusive frågan om hedersrelaterat våld och förtyck, kan anses olämpligt att de medverkar vid ett myndighetssammanträde (20.2.6).

Förvaltningen anser att frågan är viktig men samtidigt komplex. Förvaltningen instämmer därför i utredningens bedömning att frågan behöver utredas ytterligare utifrån ett helhetsperspektiv.

Ansvariga

Daniel Mattsson Enhetschef

Kajsa Gustafsson Enhetschef

Rebecca Bichis Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef